

Conselleria de Sanitat Universal i Salut Pública

RESOLUCIÓ de 13 juny de 2022, de la Secretaria Autònoma de Salut Pública i del Sistema Sanitari Públic, mitjançant la qual s'actualitzen les funcions de les unitats de Prevenció del Sida i Infeccions de Transmissió Sexual (UPS i ITS) de la Comunitat Valenciana [2022/5676]

Actualització

La Conselleria de Sanitat Universal i Salut Pública, a proposta de la Direcció General de Salut Pública, va acordar, mitjançant la Resolució de 20 d'octubre de 2014, millorar l'abordatge sanitari de les infeccions de transmissió sexual (ITS) a la Comunitat, optimitzant els recursos sanitaris disponibles.

En el V Pla estratègic de prevenció i control de la infecció pel VIH i altres infeccions de transmissió sexual 2021-2030, del Ministeri de Sanitat, es planteja com a enfocament ideal per a la seua prevenció l'abordatge conjunt, a causa dels determinants comuns compartits de les ITS i el VIH.

L'adopció combinada d'intervencions biomèdiques, conductuals i estructurals, dissenyades amb el propòsit de satisfer les necessitats de prevenció de la infecció pel VIH i altres ITS en persones i grups específics ha demostrat ser l'opció més efectiva, sent la prioritat la prevenció, el diagnòstic precoç, i l'inici primerenc dels tractaments.

Promoure l'enfortiment dels sistemes sanitaris existents i l'impuls de l'atenció primària, així com l'atenció al VIH i a altres ITS de manera integrada constitueixen la base sobre la qual poder aconseguir per a l'any 2030 els ambiciosos objectius establits en el Pla de zero complicacions i morts relacionades amb les ITS, zero discriminació associada a les ITS i accés universal als sistemes de prevenció i tractament d'ITS en la població.

L'OMS i ONUSIDA consideren que els serveis sanitaris específics per a l'atenció precoç de les ITS constitueixen una estructura clau per a l'accés dels individus amb alt risc de contraure VIH i ITS, i són determinants per a identificar precoçment les persones amb ITS/VIH i iniciar el tractament precoçment, i desplegar accions de vigilància epidemiològica, promoció de la salut, prevenció i assessorament d'acord amb les necessitats específiques d'usuaris i pacients.

La Conselleria de Sanitat Universal i Salut Pública manté des de fa 35 anys les unitats d'informació i prevenció de la sida i infeccions de transmissió sexual (UPS-ITS), concretament tres; enquadrades en els centres de salut pública (CSP) d'Alacant, Castelló i València. En aquestes unitats s'estan realitzant aproximadament un terç anual dels diagnòstics de VIH de tota la Comunitat, cosa que dona compte de la seua rellevància en l'estratègia global de prevenció i control de la infecció VIH i altres ITS en el nostre territori.

L'accessibilitat i experiència que ofereixen les UPS-ITS facilita abordar les necessitats específiques de persones especialment vulnerables al VIH, que, prenent com a referència les definicions d'ONUSIDA, inclou homes gais, bisexuals i altres homes que tenen sexe amb homes (GBHSH), persones que exerceixen la prostitució, persones trans, persones que s'injecten drogues, o usen drogues en les seues relacions sexuals, persones migrants i persones que es troben en algun moment en presó. A més de generar informació fonamental per a la vigilància epidemiològica, ofereixen recursos idonis per a activitats de formació i promoció de la salut, prevenció i suport psicològic.

D'altra banda, continua sent imprescindible impulsar la coordinació dels serveis d'atenció primària, unitats de salut sexual i reproductiva i altres especialitats mèdiques com a microbiologia, dermatologia, infeccioses o digestiu, mitjançant la simplificació dels circuits assistencials per a garantir l'accés a l'atenció sanitària de la població amb majors dificultats i incorporar en la planificació operativa mecanismes per a identificar noves poblacions vulnerables amb la finalitat de poder dissenyar accions dirigides a aquestes.

L'objectiu és centrar de manera estratègica els serveis de detecció del VIH i altres ITS per a arribar als grups poblacionals més exposats a risc d'adquisició del VIH i altres ITS i diagnosticar i tractar precoçment

Conselleria de Sanidad Universal y Salud Pública

RESOLUCIÓN de 14 de junio de 2022, de la Secretaría Autónoma de Salud Pública y del Sistema Sanitario Público, mediante la cual se actualizan las funciones de las unidades de Prevención del Sida e Infecciones de Transmisión Sexual (UPS e ITS) de la Comunitat Valenciana. [2022/5676]

Actualización

La Conselleria de Sanidad Universal y Salud Pública, a propuesta de la Dirección General de Salud Pública, acordó mediante la Resolución de 20 de octubre de 2014, mejorar el abordaje sanitario de las infecciones de transmisión sexual (ITS) en la Comunitat, optimizando los recursos sanitarios disponibles.

En el V Plan estratégico de prevención y control de la infección por el VIH y otras infecciones de transmisión sexual 2021-2030, del Ministerio de Sanidad, se plantea como enfoque ideal para su prevención el abordaje conjunto, debido a los determinantes comunes compartidos de las ITS y el VIH.

La adopción combinada de intervenciones biomédicas, comportamentales y estructurales, diseñadas con el propósito de satisfacer las necesidades de prevención de la infección por el VIH y otras ITS en personas y grupos específicos ha demostrado ser la opción más efectiva, siendo la prioridad la prevención, el diagnóstico precoz, y el inicio temprano de los tratamientos.

Promover el fortalecimiento de los sistemas sanitarios existentes y el impulso de la Atención Primaria, así como la atención al VIH y a otras ITS de manera integrada constituyen la base sobre la cual poder alcanzar para el año 2030 los ambiciosos objetivos establecidos en el Plan de cero complicaciones y muertes relacionadas con las ITS, cero discriminación asociadas a las ITS y acceso universal a los sistemas de prevención y tratamiento de ITS en la población.

La OMS y ONUSIDA consideran que los servicios sanitarios específicos para la atención precoz de las ITS constituyen una estructura clave para el acceso de los individuos con alto riesgo de contraer VIH e ITS, siendo determinantes para identificar precozmente a las personas con ITS / VIH e iniciar el tratamiento precozmente, y desplegar acciones de vigilancia epidemiológica, promoción de la salud, prevención y asesoramiento de acuerdo con las necesidades específicas de usuarios y pacientes.

La Conselleria de Sanidad Universal y Salud Pública mantiene desde hace 35 años las unidades de información y prevención de la sida e infecciones de transmisión sexual (UPS-ITS), concretamente tres; encuadradas en los centros de salud pública (CSP) de Alicante, Castellón y Valencia. En estas unidades se están realizando aproximadamente un tercio anual de los diagnósticos de VIH de toda la Comunitat, lo que da cuenta de su relevancia en la estrategia global de prevención y control de la infección VIH y otras ITS en nuestro territorio.

La accesibilidad y experiencia que ofrecen las UPS-ITS facilita abordar las necesidades específicas de personas especialmente vulnerables al VIH, que, tomando como referencia las definiciones de ONUSIDA, incluye a hombres gais, bisexuales y otros hombres que tienen sexo con hombres (GBHSH), personas que ejercen la prostitución, personas trans, personas que se inyectan drogas, o usan drogas en sus relaciones sexuales, personas migrantes y personas que se encuentran en algún momento en prisión. Además de generar información fundamental para la vigilancia epidemiológica, ofrecen recursos idóneos para actividades de formación y promoción de la salud, prevención y apoyo psicológico.

Por otra parte, sigue siendo imprescindible impulsar la coordinación de los servicios de atención primaria, unidades de salud sexual y reproductiva y otras especialidades médicas como Microbiología, Dermatología, Infecciosas o Digestivo, mediante la simplificación de los circuitos asistenciales para garantizar el acceso a la atención sanitaria de la población con mayores dificultades e incorporar en la planificación operativa mecanismos para identificar nuevas poblaciones vulnerables con el fin de poder diseñar acciones dirigidas a estas.

El objetivo es centrar de manera estratégica los servicios de detección del VIH y otras ITS para llegar a los grupos poblacionales más expuestos a riesgo de adquisición del VIH y otras ITS y diagnosticar y

aquestes infeccions, i reduir el risc de transmissió i de complicacions futures.

Així mateix, s'ha de tindre en compte el programa de PrEP (Profilaxi Pre Exposició al VIH), implementat a la Comunitat Valenciana des de novembre de 2019, en coordinació amb les unitats Infeccioses / Medicina Interna dels hospitals de la Comunitat, amb detecció de persones subsidiàries del programa PrEP.

Per tot el que s'ha exposat en els paràgrafs anteriors, en virtut de les competències que m'atorga l'Ordre 3/2022, de 22 d'abril, de la Conselleria de Sanitat Universal i Salut Pública, per la qual es desplega el Decret 185/2020, de 16 de novembre, del Consell, d'aprovació del Reglament orgànic i funcional de la Conselleria de Sanitat Universal i Salut Pública, resolc:

Primer

Les UPS-ITS mantindran els serveis de diagnòstic precoç de la infecció pel VIH i de detecció i tractament precoç d'altres ITS, per ser aquesta la mesura més efectiva per a tallar les cadenes de transmissió en grups poblacionals més exposats a risc d'adquisició de VIH i altres ITS i desplegaran accions de prevenció primària selectiva, i accions de prevenció secundària i terciària dirigides als qui exerceixen pràctiques considerades de risc, garantint la seua participació en la detecció de necessitats, en la creació d'estratègies i missatges preventius, i en la selecció dels canals comunicatius més adequats per a difondre'ls.

Entre els serveis a prestar si inclou l'atenció al programa PrEP (Profilaxi Pre Exposició al VIH), detecció de persones subsidiàries del programa PrEP, prescripció del tractament, i si és el cas, seguiment d'aquest.

Segon

Les UPS-ITS seran accessibles per a qualsevol persona que ho sol·licite, i hauran de prestar especial atenció a les persones especialment vulnerables al VIH.

Les UPS-ITS Impulsaran la formació en entorns sanitaris i comunitaris per a professionals implicats en la realització dels estudis de contactes davant un nou diagnòstic del VIH o altres ITS, com a element fonamental de prevenció en interindre directament sobre les cadenes de transmissió.

Tercer

Es promourà l'abordatge de les infeccions per VIH i ITS des d'una perspectiva multidisciplinària, tenint en compte les necessitats d'usuaris i pacients, i fomentant la coordinació entre serveis, la complementarietat entre professionals i la col·laboració entre els serveis públics assistencials.

Quart

Els serveis mèdics i d'infermeria de salut pública que conformen les UPS-ITS disposaran dels recursos necessaris per a complir amb les funcions assignades en el punt resolutiu primer d'aquesta resolució, incloent-hi materials per a l'exploració, presa de mostres i tractament de les ITS, així com el necessari per a l'atenció i seguiment al programa PrEP.

Cinqué

Com a eina imprescindible per al desenvolupament i adopció de mesures preventives efectives, garantint la màxima eficiència i aprofitament dels recursos disponibles i amb la finalitat d'assegurar l'homogeneïtat de les activitats sanitàries orientades a la reducció de la incidència de la infecció VIH i altres ITS, es constituirà un grup de treball amb personal designat per les direccions generals de salut pública, assistència sanitària i farmàcia.

Sisé

Aquesta resolució deixa sense efecte l'anterior en tot allò que la contradiga i entrarà en vigor el dia en què es publique.

València, 14 de juny de 2022.– La secretària autonòmica de Salut Pública i del Sistema Sanitari Públic: Isaura Navarro Casillas.

tratar precozmente estas infecciones, y reducir el riesgo de transmisión y de complicaciones futuras.

Asimismo, se ha de tener en cuenta el programa de PrEP (Profilaxis Pre Exposición al VIH), implementado en la Comunitat Valenciana desde noviembre de 2019, en coordinación con la Unidades Infecciosas/ Medicina interna de los hospitales de la Comunitat, con detección de personas subsidiarias del programa PrEP.

Por lo expuesto en los párrafos anteriores, en virtud de las competencias que me otorga la Orden 3/2022, de 22 de abril, de la Conselleria de Sanidad Universal y Salud Pública, por la que se desarrolla el Decreto 185/2020, de 16 de noviembre, del Consell, de aprobación del Reglamento orgánico y funcional de la Conselleria de Sanidad Universal y Salud Pública, resuelvo:

Primero

Las UPS-ITS mantendrán los servicios de diagnóstico precoz de la infección por el VIH y de detección y tratamiento precoz de otras ITS, por ser esta la medida más efectiva para cortar las cadenas de transmisión en grupos poblacionales más expuestos a riesgo de adquisición de VIH y otras ITS y desplegarán acciones de prevención primaria selectiva, y acciones de prevención secundaria y terciaria dirigidas a quienes ejercen prácticas consideradas de riesgo, garantizando su participación en la detección de necesidades, en la creación de estrategias y mensajes preventivos, y en la selección de los canales comunicativos más adecuados para difundirlos.

Entre los servicios a prestar se incluye la atención al programa PrEP (Profilaxis Pre Exposición al VIH), detección de personas subsidiarias del programa PrEP, prescripción del tratamiento, y en su caso, seguimiento del mismo.

Segundo

Las UPS-ITS serán accesibles para cualquier persona que lo solicite, debiendo prestar especial atención a las personas especialmente vulnerables al VIH.

Las UPS-ITS Impulsarán la formación en entornos sanitarios y comunitarios para profesionales implicados en la realización de los estudios de contactos ante un nuevo diagnóstico del VIH u otras ITS, como elemento fundamental de prevención al intervenir directamente sobre las cadenas de transmisión.

Tercero

Se promoverá el abordaje de las infecciones por VIH e ITS desde una perspectiva multidisciplinar, teniendo en cuenta las necesidades de usuarios y pacientes, y fomentando la coordinación entre servicios, la complementariedad entre profesionales y la colaboración entre los servicios públicos asistenciales.

Cuarto

Los servicios médicos y de enfermería de salud pública que conforman las UPS-ITS dispondrán de los recursos necesarios para cumplir con las funciones asignadas en el resuelto primero de esta resolución, incluyendo materiales para la exploración, toma de muestras y tratamiento de las ITS así como lo necesario para la atención y seguimiento al programa PrEP.

Quinto

Como herramienta imprescindible para el desarrollo y adopción de medidas preventivas efectivas garantizando la máxima eficiencia y aprovechamiento de los recursos disponibles y con el fin de asegurar la homogeneidad de las actividades sanitarias orientadas a la reducción de la incidencia de la infección VIH y otras ITS se constituirá un grupo de trabajo con personal designado por las direcciones generales de salud pública, asistencia sanitaria y farmacia.

Sexto

Esta resolución deja sin efecto la anterior en todo lo que la contradiga y entrará en vigor el día de su publicación.

València, 14 de junio de 2022.– La secretaria autonómica de Salud Pública y del Sistema Sanitario Público: Isaura Navarro Casillas.